A könyv a mai falun

ANKÉT A NÉPSZABADSÁG SZERKESZTŐSÉGÉBEN

Megyei, járási, községi könyvtárosok, könyvterjesztők, falusi pedagógusok, tsz-vezetők, tanácsi vezetők, községi párttitkárok, a Művelődésügyi Minisztérium és az Írószövetség képviselői, kiadóvállalati igazgatók vettek részt szerkesztőségünkben azon az ankéton, amely a könyvnek a mai megváltozott faluban betöltött szerepét vitatta meg.

A felszabadulás előtt elenyésző volt azoknak a parasztembereknek a száma, akik rendszeresen olvastak. Ma viszont már az országosan kikölcsönzött évi 58 millió kötet könyvtári könyvből 26 millió falun kerül az olvasók kezébe. Az évente országosan eladott, mintegy 50 millió könyvnek az egynegyede falun talál gazdára. A falusi lakosság 40—45 százaléka olvas már könyvet.

Teljesen érthető és helyeselhető viszont, hogy a felszólalók az eredmények elismerése mellett elsősorban *a sürgető bajokkal és gondokkal* foglalkoztak. Válaszolni kívántak a kérdésre: mi az oka annak, hogy országosan a falusi lakosság 55—60 százaléka könyveket egyáltalán nem olvas? Miért oly kevés a falusi *felnőtt* olvasó? A statisztikai felmérések szerint a falusi könyvtári olvasók 42 százaléka 14 éven aluli diák, a további 25 százalék pedig a 14 és 18 évesek közül kerül ki. Az örvendetes, hogy igen sok falusi fiatal olvas. De mi idézi azt elő, hogy a fiatalok közül sokan a 14, majd a 18 éves kor betöltése után *elfordulnak* a könyvektől?

Rivális-e a televízió?

A Hajdú-Bihar megyei tanács elnökhelyettesének, *Kiss Imrének* a véleménye szerint ezeket a problémákat más meglevő gon-

olvasásnak, jön a munka" — gyakran csak ezt hallja a családban az általános iskolából kikerült fiatal. Pedig valójában az olvasás a 14 éves kor után lehetne nagy jelentőségű egy ifjú életében. Sokan a fiatalok közül akkor hagyják abba az olvasást, amikor udvarolni kezdenek, nősülni készülnek. Később lakásra, berendezésre, autóra gyűjtenek. Hajszolják magukat, nincs idejük az olvasásra. Az *ingázó, bejáró* emberektől pedig a mindennapos utazás is rengeteg időt elrabol...

Könyvtárosgondok

Sok szó esett az ankéton arról a két fő csatornáról — a könyvtárról és a könyvkereskedelemről —, amelyen a könyv eljut a falusi lakosokhoz.

Általános volt az a vélemény, hogy *helyesnek bizonyult az egységes községi, tanácsi könyvtárak létrehozása.* Saját példájukra hivatkozott *Szabó Vince*, a biharkeresztesi tsz elnöke. Az ő falujukban 15 ezer kötetes községi könyvtár működik. Ez így megfelelőbb, mintha minden falusi szervezetnek külön kisebb könyvtára lenne. A tsz erejéhez képest kívánja segíteni a községi könyvtárat.

Felszólalt az ankéton *Lipták Pál*, a békéscsabai megyei könyvtár Kossuth-díjas igazgatója is. Náluk most a megye 70 községében — a járási és a községi könyvtárakban együttesen — 466 ezer kötet könyv van. Sok községi tanácselnök vélekedik így: *„Tömve van a könyvtár, feleslegesen új könyveket venni."* Némelyik könyvtár valóban tömve van, de nem azért, mert már sok a könyv, hanem mert szűkös a könyvtár; nem felel meg céljának. Ez abból is következik, hogy nincs

tendőben kevesebb könyv jutott el a falusi üzletekbe, a könyvbizományosokhoz, mint előzőleg.

A szövetkezeti könyvkereskedelem a jelenleg érvényben levő közgazdasági szabályozók hatására (eszközlekötési járulék, kamatterhek) kénytelen egyre lejjebb szorítani a választékot, csökkenteni a könyvkészletet. Ám az anyagi ösztönzők a forgalom növelésére serkentik a boltosokat, bizományosokat, ezért igyekeznek „kapós" könyveket tartani, detektívregényeket, kalandos, szórakoztató könyveket, hogy ezek *mielőbb* vásárlóra találjanak.

Mindennek az is következménye, hogy falura, bizományosnak, nem szívesen adnak ki — főképpen irodalmi értékű — könyveket, hiszen ez csak a tartós készletet növelné. Vagyis röviden szólva: *mennyiségileg is kevesebb és minőségileg gyöngébb könyvek jutnak most el a falusi könyvvásárlókhoz, mint előzőleg.*

Hasonló témákkal foglalkozott *Sárkány Pál*, a Mezőgazdasági Könyvkiadó igazgatója is, aki egyben a Könyvkiadó Egyesülés piackutató bizottságának a vezetője is. A falusi olvasottság növekedésében szerinte igen fontos szerepet játszhat a községi vezetők, az értelmiségi emberek példamutatása. Megállapította, hogy *szakkönyvekre* még mindig kevés pénzt fordítanak a falusi lakosok és a mezőgazdasági nagyüzemek. Pedig a jó szakkönyv lényegében *munkaeszköz.* Ezt a felfogást támasztja alá az a lehetőség is, hogy a tsz-ek üzemviteli kiadásként is elszámolhatják a szakkönyvekre fordított összeget.

Felszólalt még az ankéton *Csáti Jónás*, a kömlői pártszervezet titkára s a helyi tsz főkönyvelője. A kömlői szövetkezetben már minden brigádszálláson található

dokkal együtt kell szemügyre venni. Hiszen például a Hajdú-Bihar megyei községekben sokféle munka vár még elvégzésre: általában javítani kell az életkörülményeket és emelni a műveltségi színvonalat. A megyében a falusi lakosság 70 százaléka nem olvas könyvet. Külön gondot jelent a mintegy 60 ezer tanyasi ember helyzete. Ő semmiképpen sem gondol valamiféle *„rohammunkára"*, de bizonyos intézkedéseket nem lehet tovább halogatni. Hajdú-Biharban különösen az *iskolai könyvtárhálózat* várja a legsürgősebb segítséget.

Beszámolt tapasztalatairól *Kunráth Sándor* tanár is, aki 30 éve tanít Jászszentandráson, 20 éve könyvtáros és 10 éve foglalkozik könyvterjesztéssel. Szerinte náluk kevés az emberek szabad ideje. A KISZ olvasómozgalomban is csak 20 fiatal vesz részt, de velük is állandóan törődni kell, hogy el ne maradozzanak. Tény az is — bizonygatta Kunráth Sándor —, hogy a *televízió* terjedése sok embert elvon az olvasástól. Egyetértett viszont azokkal, akik azt vallották, hogy *a televízió nemcsak riválisa lehet a könyvnek, hanem népszerűsítője is.*

Részletesen értesülhettek az ankét részvevői a *pilisvörösvári* helyzetről is. A főváros közelében levő 10 ezer lakosú községben a helybeli születésű *Fogarasy Mihály* tanár 31 évvel ezelőtt kezdett el tanítani. Feleségével együtt 18 éve vezeti a községi könyvtárat. — Nyolcvan kötettel kezdtük — emlékezik vissza —, most 16 ezer kötet könyv közül válogathatnak az olvasók.

Tizenhét év óta pedig könyvterjesztéssel is foglalkozik Fogarasy Mihály és már a *60 ezredik kötetre* is gazdát talált.

A pilisvörösvári könyvtárból tavaly 1805 beiratkozott olvasó 56 ezer kötetet kölcsönzött. A könyvvásárlók sűrűn felkeresik a könyvtárat is, és aki sok kölcsönzött könyvet olvas, az előbb-utóbb vásárol is könyvet.

Mi viszont az oka a fiatalok visszahúzódásának? Fogarasy Mihály szerint a 14 éves kor betöltése után sok fiatal épp a szülők hatására szakad el a könyvektől. *„Elég a szórakozásból, vége az*

a megyében egyetlen olyan könyvtárhelyiség sem, amely *eredetileg is* annak épült volna.

Kevés új könyvvel szaporodik az állomány azért is, mert *rendezetlen* a községi könyvtárak beszerzési lehetősége. Most gyakran a könyvtáros fürgeségétől függ, hogy milyen összeget tud összekaparni új könyvek vásárlására. Az olvasók viszont elszoknak a könyvtárból, ha az újabb könyveket nem találják meg.

Tulajdonképpen ezt a gondolatsort folytatta *Kányi Andrásné*, a ceglédi járási könyvtár igazgatója. Szerinte a további előrehaladás három fontos feltétele kezd hiányozni: a megfelelő könyvtárhelyiség, az elegendő könyv és a kellő képzettségű könyvtáros!

A sok nehézség ellenére a ceglédi járás könyvtárosai igyekeznek minden lehetőséget kihasználni. A községi könyvtárosok 17 fiókkölcsönzőt tartanak fenn — 500—800 kötetes állománnyal — a távolabbi tsz-ekben. A művelődési autó pedig huszonkét — 150—200-as könyvállományú — letéti kölcsönzőhelyet lát el friss könyvekkel.

A falusi könyvtárak sokféle problémáiról szólt *Sallai István*, a Könyvtártudományi és Módszertani Központ főosztályvezetője is. Fájlalta azt, hogy a könyvtárügy *háttérbe szorul* a népművelésben: ez a csendes, szívós munka nem kap elég megbecsülést.

Elismeréssel emlékezett meg Sallai István, az Írószövetség által kezdeményezett *„Olvasó népért"* mozgalomról. Helyes, hogy az Írószövetség oly nagy fontosságot tulajdonít a mozgalmon belül az irodalom iskolai tanításának, az iskolai és a tanulóotthoni könyvtáraknak.

Akadozik a kereskedelem...

Az ankéton elhangzottak azt jelezték, hogy szűkülnek a falusi *könyvkereskedelem* csatornái is. *Pontyos Imre*, a keszthelyi szövetkezeti könyvesbolt vezetője és *Varga Sándor*, a Szövetkezeti Könyvterjesztő Vállalat igazgatója elmondotta, hogy a szövetkezeti könyvterjesztés közgazdasági szabályozói jelenleg nem kielégítően hatnak. Emiatt az utóbbi két eszköz néhány szakkönyv. Szokás az is, hogy az arra érdemeseket könyvvel jutalmazzák. Ezenkívül a tsz évente *20 ezer forintot* juttat művelődési célokra.

A falusi vezetők nagy elfoglaltságáról beszélt *Szigeti János*, a csőszi tsz elnöke. Ő is megvette a Világirodalom Remekei sorozatot, de valószínűleg *csak nyugdíjas korában* tudja majd a könyveket kiolvasni.

Az „Olvasó népért" mozgalom

Fábián Zoltán, az Írószövetség titkára kifejezte reményét, hogy az *„Olvasó népért"* mozgalom a falusi lakosság körében is előrelép. A magyar sajtó sokat tudna tenni ezért a mozgalomért, ha rendszeresen hangot adna a jó kezdeményezéseknek. Hivatkozott *Jászalsószentgyörgy* példájára, ahol a 25 éves jubileumi évforduló tiszteletére a régi községházát könyvtárrá alakították át. Megemlékezett a *nagykátai* kisdiákokról, akik elvállalták, hogy könyvet visznek a felnőtteknek a könyvtárból.

Kondor Istvánné, a Művelődésügyi Minisztérium osztályvezetője jogosnak ismerte el a felszólalók kifogásait, panaszait. Hangsúlyozta, hogy a falusi olvasó mozgalomban elért eredményeket csak akkor ítélhetjük meg valódi nagyságukban, ha a falu általános gazdasági és kulturális helyzetében vizsgáljuk meg azokat. Így mérhetők fel helyesen az előttünk álló feladatok is. Utalt arra, hogy például a falusi lakosság többsége nem végezte el az általános iskolát, tehát nemcsak a könyvtárakon és a könyvterjesztésen múlik az olvasás hatókörének növekedése. Szerinte jelentős előrehaladást csak úgy érhetünk el, *ha a párt-, a tanács és a gazdasági vezetők, az értelmiségi emberek, a sajtó, és a különféle művelődési intézmények együttesen tesznek erőfeszítéseket.*

Sok mindenről szó esett még ezen az ankéton. Érzékelni lehetett: mily sokféle a lehetőség és mennyi nehézséget kell még leküzdeni ahhoz, *hogy a könyv falun is a mindennapok közkincsévé, az emberek barátjává váljék.*

Tóth Benedek

bél hurutos megbetegedése, de még vérhas is előfordult Pest megyében. Hányás, hasmenés esetén — különösen akkor, ha láz vagy hőemelkedés jelentkezik — *azonnal forduljunk orvoshoz.*

Dr. Bágyoni Attila

a lakosság javító-szolgáltató, valamint háziipari tevékenységet végző vállalatok és szövetkezetek hozzájárulását.

— **Váci Mihály szavalóversenyt** tartanak ma délután 17 órai kezdettel a Csepel Autógyár Művelődési Házában.

ziós Főiskolák Nemzetközi Szervezete, a CILECT elnökévé, a franciaországi Vichyben a napokban tartott közgyűlésen.

— **A pilisvörösvári könyvtár** hétfőn ünnepli fennállásának 20 éves jubileumát. Az ünnepségen Peller János tanácselnök és Debreceni Imréné, a Pest megyei Könyvtár igazgatója mond beszédet. A műsorban a helyi gimnázium és a zeneiskola növendékei lépnek fel.

— **A Finommechanikai Vállalat új kaposvári gyárát** tegnap adták át rendeltetésének. A több mint 400 embert foglalkoztató gyár kialakítására 53 millió forintot költöttek.

— **Az anya és gyermek kapcsolatáról** tart előadást hétfőn 19 órakor a tápiószecsői Damjanich Művelődési Házban dr. Moór József.

A rádió és a televizió mai műsora

KOSSUTH RÁDIÓ

4.33—7.59: Hajnaltól reggelig... 5.00: Hírek. 5.30: Reggeli krónika. 5.44: Falurádió. 6.00: Hírek. 6.15: Rádióreklám. 6.30: Hírek. 6.40: Rádióreklám. 6.45: Hallgatóink figyelmébe! 7.00: Reggeli krónika II. kiadás. 7.30: Új könyvek. 8.00: Hírek. 8.05: Műsorismertetés. 8.20: D'Albert: A hegyek aiján. Kétfelvonásos opera — előjátékkal. Szövegét Guimera nyomán — Rudolph Lothar írta. 9.35: A bűvár Kund. Vörösmarty Mihály verse. 10.00: Hírek. 10.05: Az operaközvetítés folytatása 10.55: Juska. Andrej Platonov elbeszélése. 11.15: Bach-művek. 12.00: Déli krónika. 12.20: Ki nyer ma? 12.30: Melódiakoktél. 13.40: Őszintén, emberségesen... (ism.). 14.00: Sebestyén András műveiből. 14.15: Korondy György énekel. 14.31: Kétzongorás művek. 15.00: Hírek. 15.10: Zengjen dalunk. 15.40: Bozay Attila: Fűvösötös. Op. 6. 15.51: Két filmdal. 16.00: A világgazdaság hírei. 16.05: Színes népi muzsika. 16.38: Vörösmarty Mihály élete és költészete. „Hazádnak rendületlenül". VI. rész. 16.58: Hallgatóink figyelmébe! 17.00: Hírek. 17.05: Időszerű nemzetközi kérdések. 17.15: Bartók: Kontrasztok. 17.33: Házunk és az ország háza. 17.53: Operacsillagok — operaslágerek. 18.28: Nyitott stúdió. 18.43: Szalay László nótákat énekel. 18.58: Hallgatóink figyelmébe! 19.00: Esti krónika. 19.25: Kritikusok fóruma. 19.35: Kapcsoljuk az Erkel Színházat. A Magyar Állami Hangversenyzenekar hangversenye. 20.25: Láttuk, hallottuk. 20.42: Hírek. 20.45: A hangversenyközvetítés folytatása. 21.20: „A hallgatag többség" az urnák előtt. 21.50: Kovács Andor gitározik. 22.00: Hírek. 22.15: Sporthírek. 22.20: Népdalcsokor. 22.55: Latin-amerikai elbeszélők. 23.20: Rettegett Iván. Részletek Bizet operájából. 24.00: Hírek. 0.10: A Golden Gate és Acker Bilk együttesének felvételeiből. 0.25: Himnusz.

PETŐFI RÁDIÓ

6.30—8.05: Azonos a Kossuth rádió műsorával. 8.05: Sláger volt — hallgassuk meg újra! 8.45: Külpolitikai figyelő (ism.). 9.00: Nóták. 9.40: Két országgyűlés között (ism.). 10.00: A zene hullámhosszán. 11.00: Hírek. 11.05: A zene hullámhosszának — folytatása. 12.00: Könnyűzenei híradó. (ism.). 12.30: Artur Rubinstein Chopin-prelüdőket zongorázik. 12.45: Szolnoki stúdiónk jelentkezik. 13.00: Hírek. 13.03: Magyar muzsika. 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. 14.00: Ifjúsági randevú kettőtől hatig... 14.30—14.35: Hírek. 15.30—15.33: Hírek. 15.33—16.18: Csak fiataloknak! 16.30—16.33: Hírek. 17.30—17.33: Hírek. 18.00: Hírek. 18.10: Monológusok a Nemzeti Színház 25 évéről (ism.). 19.55: Jó estét gyerekek! 20.00: Esti krónika II. kiadás. 20.25: Új könyvek (ism.). 20.28: A Belügyminisztérium Duna Művészegyüttesének népi zenekara játszik, Mészáros Tivadar vezetésével. 20.56: Vendégségben Medvegy Antal iskolaigazgatónál. 21.16: Wolf Péter táncdalaiból. 21.16: Kamarazeneest Fauré műveiből a bordeaux-i fesztiválon. 23.00: Hírek. 23.15: Öt ország tánczenei felvételeiből. 24.00: Hírek. 0.10: Műsorzárás.

URH

18.00: Hírek. 18.10: Hanglemezparádé. 18.55: Középfokú francia társalgás. 20. 19.10: Darvas Gábor: Aranymetszés (MRT szimf. zkra vez.: Lehel György). 19.23: Bach: D-dur gordonkaszvit. 19.50: Montreuxi Nemzetközi Dzsesszfesztivál. — XI. rész. 20.30: Hírek. 20.33: Wagner: Tannhäuser. — Nyitány és Vénuszbarlang jelenet. 20.59: Gieces, sláger, ponyva — I. rész. 21.28: Beethoven összes szimfóniái — II. rész. 23.00: Hírek. 23.15: Műsorzárás.

TELEVÍZIÓ

8.10: Iskola-tv. Magyar irodalom (ált. isk. 6. oszt.). Arany János. 9.00: Magyar nyelvtan (ált. isk. 5. oszt.). Keresd a szó tövét! 11.05: Kémia (ált. isk. 8. oszt.). A bázisok összefoglalása. 11.55: Filmesztétika (középisk. I. oszt.). A film meséje és mondanivalója. 13.10: Magyar irodalom (ism.). 14.55: Magyar nyelvtan (ism.). 15.50: Kémia (ism.). 17.28: Hírek. 17.35: Tizen Túliak Társasága. 18.25: Elégia. Theodorakisz zenéjére, görög költők verseire épülő táncdráma. 18.45: Comenius Sárospatakon. Dokumentumfilm. 19.10: Reklámműsor. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: A novellairodalom gyöngyszemei tévéfilmen: 1. A postamester (Puskin elbeszélése nyomán készült) magyarul beszélő lengyel rövidjátékfilm. 2. A levelezőlap (Heinrich Böhll novellája nyomán készült) magyarul beszélő NSZK rövidjátékfilm. Előtte: Elbert János bevezetője. 21.00: A Tv Galériája. Közvetítés a Képcsarnok Derkovits-termében. Kopcsányi Ottó ötvösművész kiállításáról. 21.40: Turisták voltunk Spanyolországban. A Magyar Tv útifilmje. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

Autóbuszvezetői jogosítvánnyal rendelkező

gépkocsivezetőt FELVESZÜNK.

Jelentkezés a fóti kutyatelep melletti telephelyünkön.

Papírfeldolgozók Ktsz

Sok éves gyakorlattal, vezetői készséggel rendelkező

KERESKEDELMI SZAKEMBEREKET KERESÜNK.

Jelentkezés a Gödöllői ÁFÉSZ Személyzeti Osztályán, Gödöllő, Kőrösfői utca 36.

Gedanken in der *Pilisvörösvárer* Bibliothek

Der grosse, moderne Saal der Pilisvörösvárer Dorfbibliothek füllt sich langsam mit fröhlichen, festlich gekleideten Menschen. Überall bilden sich kleine Gruppen, man unterhält sich gutgelaunt, auch die Eintreffenden, die herzlich begrüsst werden, mischen sich in das bereits begonnene Gespräch, wie bei alten Bekannten üblich. Aus einer Ecke ertönt leiser Gesang, der Mädchenchor der hiesigen Grundschule probiert noch einmal die zum Vortrag vorgesehenen Volkslieder, in einer anderen Ecke sieht man Mädchen in Matrosenblusen und blauen Röcken, die die von ihnen zu rezitierenden Gedichte aufgeregt noch einmal vor sich hinmurmeln.

Selbst der Saal trägt mit zur festlichen, aufgeregten, dennoch familiären Stimmung bei. Grosse Neonröhren beleuchten die entlang den Wänden aufgestellten Regale, auf denen die Bücher zur Selbstauswahl frei da stehen. Oberhalb der Regale ist jetzt gerade eine kleine *Gemäldeausstellung* des Pilisvörösvárer Malers Ernő *Zimányi* zu sehen: neben den Stuhlreihen, die jetzt den Gästen der Feierstunde zuliebe aufgestellt wurden, stehen zur Wand geschoben ein paar kleine Tische mit den dazugehörenden bequemen Sesseln, die die täglichen Besucher der Bibliothek zum Hinsetzen einladen.

Etwa 100 Personen aus der älteren und jüngeren Generation sowie Zuständige vom Gemeinde- und Komitatsrat sind der Einladung für diesen Abend nachgekommen, um den *zwanzigsten Jahrestag der Dorfbibliothek* zu begehen. Aus diesem Anlass wurde ein sehr nettes, kleines Programm zusammengestellt, das stilgerecht mit dem unsterblichen Gedicht von Vörösmarty *„Gedanken in der Bibliothek"* seinen Anfang nahm. Dann klatschten die Zuhörer den fröhlichen Volksliedern — gesungen vom *Mädchenchor der Grundschule* — Beifall, verfolgten aufmerksam die von *Schülerinnen des hiesigen Gymnasiums* vorgetragenen Gedichte und Gedanken aus Essays bekannter ungarischer Schriftsteller. Ein schönes Cellostück von *Vivaldi* und zuletzt die *Jugendkapelle* unter Leitung von Stephan *Peregi* ergänzten das Programm. Selbst aus den Festreden verspürte der Zuschauer, dass *ein ganz persönliches, familiäres Verhältnis* zwischen den Anwesenden und der Bibliothek bzw. deren Leitern vorhanden ist. Denn an diesem Abend war hier in erster Linie von der Tätigkeit zweier unermüdlicher Menschen — Ibolya und Michael *Fogarasy* — die Rede, so dass jemand am Ende scherzhaft zu ihnen sagte: *„Heute wurde ja Eure Himmelsfahrt gefeiert, aber ich hoffe, dass Ihr weiter bei uns bleibt."*

In der Tat lohnt es sich, auf einige Entwicklungsstufen dieser wichtigen Kulturstädte hinzuweisen. Am 24. November 1950 wurde die damalige Bibliothek mit 163 Bänden der Öffentlichkeit zugänglich gemacht. Michael Fogarasy — Deutschlehrer in der Grundschule Nr. 1 — hat zwei Jahre später die Leitung übernommen, die Bibliothek in der Grundschule untergebracht, und mit Hilfe und Unterstützung verschiedener Institutionen den Bücherbestand um 2000 vergrössert und etwa 400 Schüler der Grundschule für das *ständige Lesen* gewonnen. Drei Jahre später kam es innerhalb der Familie zu einem „Machtwechsel": Frau Ibolya Fogarasy übernahm die Leitung der Bibliothek. Dies bedeutete aber längst nicht, dass ihr Mann aufgehört hat, sich weiterhin um die Bücherei zu kümmern. Die Bibliothek, in breiterem Sinne die Volksbildung, ist in den Augen des Ehepaares Fogarasy eine gemeinsame Sache, ein Beruf fürs Leben. *Heute ist die Bibliothek in einem wirklich würdigen modernen Gebäude untergebracht,* das mit einem Kostenaufwand von 600 000 Forint errichtet wurde, und dass dieses Gebäude *eine gemeinsame Sache des ganzen Dorfes* war.

Über 17 000 Bände — zum grössten Teil auf offenen Regalen — stehen etwa 2000 ständigen Lesern zur Verfügung. Und noch eine wichtige Ziffer: jährlich werden 60 000 Bände ausgeliehen. Besonders erfreulich ist, dass etwa 60 Prozent der Leser unter zwanzig Jahren sind. Michael Fogarasy meint dazu: *„Ich bin ja Pädagoge, ich liebe und kenne die Jugend, und in meinen Unterrichtsstunden tue ich alles, um meine Schüler zu Bücherfreunden zu erziehen. Aber nicht nur um zu lesen kommen die Jungen und Mädchen hierher. Wir haben eine moderne Musikeinrichtung erhalten — Plattenspie-*

Das Ehepaar Fogarasy beim Überreichen der Geschenke an die ältesten Stammleser (Bild links). — Pilisvörösvárer Gymnasiastinnen rezitieren Gedichte; im Vordergrund das Präsidium der kleinen Festveranstaltung (Bild unten)

Frau Gabriela Hidas spielt Vivaldi

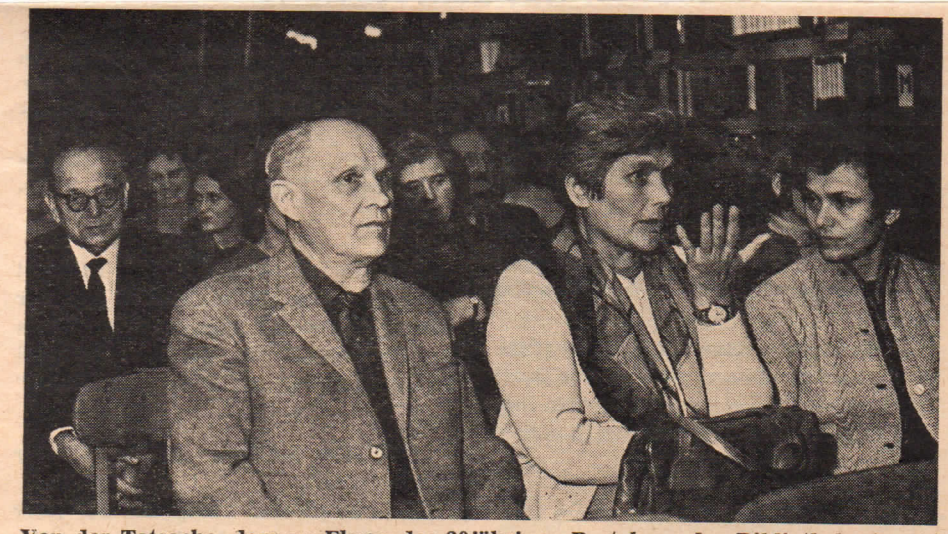

Von der Tatsache, dass zu Ehren des 20jährigen Bestehens der Bibliothek ein gut gelungenes kleines Fest veranstaltet wurde, zeugen auch diese Aufnahmen (oben und unten) aus den Reihen des Publikums

ler, Radioapparat und eine Menge Platten — so dass sie hier auch Musik hören können."

Kleinigkeiten wie z. B., dass die Bücher bei der Ausleihe in Papier eingebunden werden, um sie zu schonen, oder dass an diesem Abend die ältesten und treuesten Leser mit Büchern beschenkt wurden, zeugen davon, dass man sich über die eigene Arbeit immer wieder Gedanken macht und sie mit eigenen Ideen bereichert. Bei der Übergabe der Geschenkbücher wurde auch offensichtlich, dass Ibolya und Michael Fogarasy ein persönliches Verhältnis zu all „ihren Lesern" haben: *„Manche werden sich wundern, dass in ihrem Paket auch Märchenbücher zu finden sind* — hiess es bei der Übergabe: — *da haben wir auch an die kommenden Enkel gedacht."*

Zu den Beschenkten gehört auch Jakob *Ipolyfalvi. „Ich komme sehr gern hierher und lese sowohl Klassiker als auch Moderne. Gut ist es, dass hier auch deutschsprachige Bücher vorhanden sind, ich nehme immer einige mit nach Hause. Abends lese ich meinem kleinen Enkel manchmal deutsche Märchen vor, denn er lernt im Kindergarten Deutsch und kann schon so manches. Schade, dass Sie ihn nicht hören können!"*

Den deutschsprachigen Bücherbestand hält aber das Ehepaar nicht für ausreichend. Aus den 100 Büchern der deutschsprachigen Geschenk-Handbibliothek des Ministeriums wurden schon viele gelesen. Aber: *„Wir benötigen noch in erster Linie mehrere Bände Goethe und Schiller* sowie kleinere literaturgeschichtliche Zusammenfassungen für die Schüler der Grundschule und des Gymnasiums. Da wir jetzt 42 000 Forint vom Komitat und ausserdem 96 000 Forint vom Gemeinderat als Jahresunterstützung bekommen, *können und werden wir auch den deutschsprachigen Bücherbestand erweitern, denn der Bedarf besonders seitens der Jugend ist gross, und den müssen wir decken"*, sagten zum Schluss die Fogarasys.

„Den Bedarf decken", das bedeutet jedoch in der Praxis des Bibliothekars, neue Ansprüche zu erwecken. Und das ist es gerade, was man in der Pilisvörösvárer Bibliothek erreichen will.

J. Sch.